

Як військовим захистити права в разі незаконних наказів або перевищення повноважень: деталі

У випадках незаконних наказів, перевищення повноважень та інших порушень щодо Захисника чи Захисниці вони мають право на оскарження й отримання правничої допомоги. Про це [повідомила](#) пресслужба Мін'юсту.

Поширені правові проблеми, з якими стикаються військовослужбовці

Серед основних питань, що виникають під час проходження служби:

- незаконне звільнення з роботи мобілізованих військовослужбовців;
- не виплата належних грошових забезпечень та інших передбачених законодавством виплат;
- ненадання особової справи після звільнення з військової служби;
- відмова в розірванні контракту за рапортом;
- незаконна відмова у звільненні у зв'язку з рішенням військово-лікарської комісії;
- ненадання матеріальної допомоги для розв'язання соціально-побутових питань;
- інші порушення прав військовослужбовців.

Такі питання можуть вирішуватися як у досудовому порядку (подання скарги посадовій особі), так і у судовому (подання позову до адміністративного суду).

Які накази військовослужбовці можуть оскаржити

Законодавство дозволяє оскаржувати накази командування щодо:

- присвоєння, позбавлення або поновлення у військовому званні;
- пониження у військовому званні;
- призначення чи звільнення з посад;
- переміщення по службі;
- звільнення з військової служби або залишення на службі понад граничний вік;
- направлення за кордон;
- укладення, продовження чи припинення контракту;
- накладення дисциплінарних стягнень.

Куди звертатись у випадках порушення прав військовослужбовців

У разі порушення прав командирами військовослужбовець може звернутися до:

- Військової служби правопорядку – 044 454 73 08;

- Державного бюро розслідувань (у разі вчинення злочину щодо військового) – 044 300 27 07;
- вищого командування – командування підрозділу, Генштабу – 0 800 50 04 10, Міноборони – 044 230 73 30;
- Уповноваженої Президента з питань захисту прав військовослужбовців: zpv@apu.gov.ua.

У разі порушення прав, пов'язаних із медичною допомогою, можна звернутися до Командування Медичних сил ЗСУ: 044 230 73 64. Щодо фінансових питань (наприклад, невиплати премій, грошового забезпечення тощо) звернення можна адресувати Департаменту фінансів Міноборони з питань грошового забезпечення: 044 271 35 59.

З питаннями, які не стосуються військової служби, військовослужбовець може звернутися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: 0 800 50 17 20, 044 299 74 08.

Як отримати безоплатну правничу допомогу

Фахівці системи безоплатної правничої допомоги (БПД):

- нададуть консультацію щодо конкретної ситуації;
- пояснять ваші права та алгоритм їхнього захисту;
- допоможуть підготувати заяви, скарги та інші документи;
- для ветеранів війни та учасників бойових дій забезпечать підготовку процесуальних документів і представництво в суді.

Дистанційно послуги можна отримати за телефонами (по буднях, з 08:00 до 18:00):

- 0 800 213 103 – безоплатно в межах України;
- +38 044 363 10 41 – для дзвінків з-за кордону (тариф оператора).

Також можна звернутися до найближчого бюро правничої допомоги незалежно від зареєстрованого місця проживання.